

Ta hedge funds

Πριν από λίγα χρόνια -μόλις το 2014- πληροφορηθήκαμε με έκπληξη ένα παιχνίδι αμερικανικών hedge funds. Μόλις η Αργεντινή κήρυξε στάση πληρωμών, στην αρχή της δεκαετίας του 2000, οι τιμές των ομολόγων της κατέρρευσαν. Οι «επενδυτές» λοιπόν έσπευσαν να αγοράσουν αργεντίνικα ομόλογα σε εξευτελιστικές τιμές και κάποια στιγμή, σχεδόν δέκα χρόνια αργότερα, προσέφυγαν στα αμερικανικά δικαστήρια για να διεκδικήσουν τα χρήματά τους. Ένας δικαστής της Ν. Υόρκης τους δικαίωσε και μετά την άρνηση της τότε αργεντίνικης κυβέρνησης να τους πληρώσει, ξεκίνησαν να κατάσχουν αργεντίνικα περιουσιακά στοιχεία. Μπλόκαραν μάλιστα τον συμβιβασμό που είχε πετύχει η κυβέρνηση της Αργεντινής με τους υπόλοιπους πιστωτές και δεν θα ήταν υπερβολή αν υποστήριζε κανείς ότι η άνοδος στην εξουσία του νεοφιλελεύθερου Μαουρίτσιο Μάκρι οφείλεται και σε κρίση των hedge funds όπως τα NML Capital και Aurelius.

Οι περισσότεροι από εμάς αισθανθήκαμε έκπληξη και δέος για την επινοτικότητα των κερδοσκόπων. Σκεφτήκαμε ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο κερδοσκοπικό κόλπο που περιείχε πολλή φαντασία και ακόμα περισσότερη γνώση. Πόσο λάθος κάναμε...

Μια ανάλογη ιστορία είχε συμβεί στην Ελλάδα περίπου στα τέλη του 19ου αιώνα από κερδοσκόπους της εποχής που «έπαιξαν» με τα ομόλογα των δανείων του 1824-1825 (τα περίφημα δάνεια της Ανεξαρτησίας) τα οποία το ελληνικό Δημόσιο σταμάτησε να εξοφλεί το 1827. Οι ομολογιούχοι εκείνου του δανείου, μετά την παύση πληρωμών, είδαν τους τίτλους τους να έχουν την αξία του χαρτιού όπου ήταν τυπωμένα. Κάποιοι από αυτούς τα ξέχασαν στα συρτάρια τους, κάποιοι άλλοι τα πούλησαν σε εξευτελιστικές τιμές. Τα χρόνια

Η ρύθμιση των δανείων της Ανεξαρτησίας

Ονομαστική αξία	100
Τιμή έκδοσης (υπό το άρτιο)	55-59
Πόσο πλήρωσαν οι Ολλανδοί κερδοσκόποι	5-15
Τιμή αποζημίωσης	43

περνούσαν, οι αρχικοί ομολογιούχοι πέθαιναν λόγω γήρατος και τα ομόλογα περνούσαν στους κληρονόμους τους. Φυσικά οι περισσότεροι τα εκποιούσαν σε πολύ χαμηλές τιμές, ενώ κάποιοι άλλοι τα ξεχνούσαν. Υπήρχαν και εκείνοι που πίστευαν στα θαύματα, δηλαδή ότι θα υπάρξει ένας συμβιβασμός με το ελληνικό Δημόσιο και θα ξεκινήσουν πάλι οι πληρωμές.

Σύμφωνα με εφημερίδες της εποχής, τα περισσότερα ομόλογα ήταν το 1850 στα χέρια Ολλανδών κερδοσκόπων που τα αγόραζαν στο 5-15% της ονομαστικής τους αξίας. Σημειώνεται ότι η ονομαστική αξία του ομολόγου ήταν 100 λίρες, δηλαδή πλήρωναν 5 έως 15 στερλίνες για κάθε ομολογία.

Το ελληνικό Δημόσιο αρνούσαν οποιοδήποτε συμβιβασμό, αλλά οι «προστάτες» σε κάθε αίτημα για νέο δάνειο επικαλούνταν τις εκκρεμότητες από τα δάνεια των ετών 1824, 1825 και 1826.

Οι νέοι κάτοχοι των ομολογίων διαμαρτύρονταν στις κυβερνήσεις τους ζητώντας από αυτές να παρέμβουν με κάθε τρόπο ώστε να εισπράξουν τα λεφτά τους. Με τη σειρά τους οι κυβερνήσεις διαμαρτύρονταν στην ελληνική κυβέρνηση και αρνούσαν κάθε νέο δανεισμό.

Τελικά η ελληνική κυβέρνηση υπέκυψε στον εκβιασμό και ξεκίνησε τις συζητήσεις για κάποιας μορφής συμβιβασμό. Το 1879 υπήρξε συμφωνία. Και πού κατέληξε για να ξεκλειδώσει τα γκισέ; Να πληρώνει για κάθε ομολογία 43 στερλίνες και τόκο 2,5%. Και αυτός ο τόκος θα έτρεχε μέχρι την εξόφληση της ομολογίας, που έφτασε να γίνει το 1930. Και όπως αναφέρει ο Δερτιλής, οι τελευταίες ομολογίες των δανείων 1824-1825 ξοφλήθηκαν στην Ολλανδία το 1930 έντοκα!

Ας μας συγχωρέσουν οι Αργεντινοί, αλλά θα πρέπει να κατανοήσουν ότι αυτοί δεν είναι τα πρώτα θύματα των hedge funds. Αυτή η τιμή ανήκει στους Έλληνες. Οσον αφορά τα «κοράκια» της Wall Street, ο μόνος τίτλος τιμής που μπορούν να διεκδικήσουν είναι αυτός του καλού... αντιγραφέα.